

Painos 10,026

TOVERITAR

AMERIKAN SUOMALAISEN TYÖLÄISNAISTEN XXXENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKING WOMEN IN AMERICA

No. 6 Tiistaina, Helmikuun 8 p.—Tuesday, February 8th 1921—Yhdestoista Vuosik.

ENGELS USKONNOSTA

Nykyisin ei mikään uskonto ole muuta kuin niiden ulkopuolisten voimain haaveellinen heijastus ihmisten päissä, jotka hallitsevat heidän jokapäiväistä oloaan, heijastusta, missä maalliset voimat ottavat ylmaallisen muodon. Historian alkuaikoina ovat luonnonvoimat ensiksi saaneet osakseen tämän takaisinheijastuksen ja tulleet sitten pitkän kehityksen kautta eri kansojen henkilöittämisen esineiksi. Tätä ensimmäistä kehitysjaksoa on ainakin vertailevan mytologian avulla seurattu indoeurooppalaisen kansojen keskuudessa italialaisessa Vedassa aina sen alkuan asti ja sen yksityinen jatkuminen intialaisten, persialaisten, kreikkalaisten, roomalaisten ja germaaniin keskudessa, sekä edelleen niin pitkälle kuin aimesta riittää myöskin kelttiläisten, lätiläisten ja slaavien keskuudessa, on tullut toteen näytetyksi. Mutta pian tulevat luonnonvoimien rinnalle vaikuttamaan myöskin yhteiskunnalliset voimat, voimat, jotka alkuaikoina olivat ihmiselle yhtä vieraita ja yhtä selittämättömiä ympäröivät häntä ja hallitsivat häntä samalla näkymättömällä luonnonvallittomyydellä kuin luonnonvoimat itse. Haaveolennot, joissa alussa kuvastuvat vain salaperäiset luonnonvoimat, saavat sen lisäksi yhteiskunnallisia ominaisuuksia, tulevat historiallisia voimain edustajiksi. Jollakin vielä pitemmällä kehitystasolla siirtyvät monien jumalain luonnonvoimaiset ja yhteiskunnalliset ominaisuudet yhdele kaikkivoivalle jumalalle, joka itse taas on ainoastaan aatteellisen ihmisen heijastus. Niin syntyi yksijumalaisuus, joka oli myöhäisemmän kreikkalaisen rahvaan filosofian viimeinen tuote ja tapasi juutalaisten yksinomaisessa kansallisjumalassa Jahvessa rumillistumisensa. Tässä mukavassa, käytännöllisessä ja kalleen sopivassa muodossa voi uskonto-kestää edelleen kuin välttämättä, s. m. mieluisana ihmistä hallitsevien ja hänelle vieraiden luonnon ja yhteiskuntavoimien käyttötapaan niin kauan kuin ihmiset pysyvät tuollaisten voimien alaisina. Ja meidän olemme monella tavalla nähneet, että nykyisessä porvarillisessa yhteiskunnassa ihmisten itsensä luomat yhteiskunnalliset olosuhteet, heidän itsensä tekemät tuotantovälineet hallitsevat heitä kuin joku vieras voima. Tosiasallinen uskonnollisen heijastuksen perusta on siis yhä olemassa ja sen mukaan itse uskonnollinen heijastus. Ja vaikka porvarillinen talous avaa varman tien tämän vieras-herruuden alkuperäiseksi yhteydeksi, niin ei se muuta asiata ollenkaan. Porvarillinen talous ei voi kriisistä kokonaan poistaa eikä yksityistä häviötä, huonoista veloista, vararikoista enempää kuin suojella yksityistä työllästä työttömyydestä. Sanotaan yhä aina: ihminen päättää ja jumala (se on kapitalistisen tuotantotavan herruus) säättää. Pelkkä tieto, menköön pä sitten vaikka pitemmälle ja syyemmälle kuin porvarillisen talouden, ei riitä kukistamaan niiden yhteiskunnallisten voimien valtaa, jotka hallitsevat yhteiskuntaa. Siihen lisäksi on tarpeen ennen kaikkea eräs yhteiskunnallinen työ. Ja jos tämä työ suoritetaan, jos omistusoikeuden kontrollin ja yhteisten tuotantovälineitten suunnitelmanmukaisen hoidon kautta yhteiskunta itse ja kaikki sen jäsenet

on vapautettu orjuudesta, jossa heitä pidetään vastoin heidän tahtoaan heidän itsensä tuottamien, mutta silti heille ylivoimaisten voimien ympäröimien tuotantovälineitten avulla. Jos siis ihminen ei ainoastaan ajattele, vaan myös toimi, silloin vasta katona viimeinen vieras voima, joka vielä uskonnossa kuvastelee, ja sen mukaan katoaa myöskin uskonnollinen heijastelu siitä yksinkertaisesta syyistä, ettei ole enää mitään heijastavaa.

ANATOLE FRANCE

Anatole France, kuuluisa ranskalainen kirjailija, on ilmoittanut kannattavansa Ranskan sosialistipuol. kommunistista ryhmää, joka äskettäin pidetyssä puoluekonferenssissa päätti liittyä Kolmanteen Internationaleen. Tämä hänen päätöksensä ei ole tullut odottamatta, sillä hän alkoi jo viime lokakuussa kirjoitella artikkeleita, joissa hän lausui kannattavansa neuvostoperiaatteitten edistä-

Kaikkina aikoina on nainen saanut kantaa yhteiskuntavääryyden raskaimman ikeen. Ihmiskuntakehityksen aamuhetkestä aina viimeaikoihin saakka, tuon monia vuosituhansia kestäneen ajantapaleen, on alemman kansanluokan nainen tuntenut olevansa kaksinkertaisesti kahlehdittu. Niiden kahleiden lisäksi, jotka näin-nyttävä työ on hänen hartiollaan asettanut aina orjuuskauten alkuajalta saakka ja jotka ovat olleet yhtä raskaat kuin miehilläkin, on hän saanut kantaa sukupuolensa vuoksi kaikkien pilkan ja häpäisyn. Eläimenä on nainen saanut olla myöhäisiin aikoihin asti. Vasta v. 787 annettiin hänelle sielukin Nikean kirkolliskokouksessa.

Yhtä turvattomaksi on orjanainen tuntenut asemaansa roomalaisen orjavoudin kuin feodallherrankin piiskankiskujen maalityluna. Eikä k-

misen olevan hänen huomattavimpia elämäntehtäviään.

pitälistinen aika ole suinkaan keventänyt hänen kahleittensa painoa. Joskin henkiorjuuden kahleet ovat alkoja sitten laenneet, on kapitalistisella kehityskaudella ollut tarjottavana naiselle yhtä kunnioitettavan painavat kahleet kuin mitä orjaukautella olivat. Kapitalismi on sitonut naisen palkkatyön puristavilla sitoilä. Se on riistänyt hänet teollisuuslaitostensa ummehtuneihin kammioihin Grottemyllensä jauhettavaksi. Sitäpaitsi on kapitalismi luovuttanut proffitusionin orjantappuraisen tien työläisnaisen yksin kuljettavaksi, — eivät sitä enään astele yläluokan hetairat, kuten muinaisaikana.

Muutama vuosikymmen sitte puhulvat porvarilliset halhatteijat kulttuurin kehittämistä ritarillisuudesta naista kohtaan. Se tarkotti tietysti sitä, että sivistynyt tehtaan isännöitsijä ei käyttänyt enään työläisnaisista puhutellussaan piiskaa, kuten vanhan ajan orjavoudit — ei ainakaan silloin jos nainen tyytyi pikään työpäivään ja huonoon palkkaan. Saattoipa isännöitsijän poika osottaa nuorelle tehtaan työlle niennäistä huomaavaisuuttakin, jos tyttö sattuu olemaan miellyttävä. Poikkeuksesta on tuollainen ritarillisuus kuitenkin päättynyt työläisnaisille turmiollisesti. Herrasmies on nähnyt hänessä vain sukupuolilmiön, sekä osottanut hänelle ritarillisuutta himojensa tyydyttämisen tarkoituksessa.

Löytäksemme todellisen syyn tuohon muutamia vuosikymmeniä sitte puhuttuun "ritarillisuuteen", s. o. että kapitalisti ei kiinnittänyt niin suurta huomiota työläisnaisen ruumiilliseen rankaisemiseen, kuin työriistäjä orjuus- ja vieläpä feodallajalla teki, emme voi etsiä sitä kulttuurin jalostavasta vaikutuksesta, vaan työläisnaisen henkisestä kehittymättömyydestä. Kun kapitalistinen kehitys pakotti työväenluokan järjestäytymään ja siten puolustamaan itseänsä yhä kehittyvää kapitalistista riistoa vastaan, jäi naispuolinen työntekijä tuossa itsepuolustautumisessa paljon jällelle miespuolista toveriansa. Naiset tyytyivät pienempään palkkaan ja pitempään työpäivään kuin miehet. Naiset eivät järjestymättöminä ollen esittäneet työnantajille vaatimuksia. Miehet sitävastoin järjestöjensä avulla saivat vaatimuksinensa häiritä aikaan porvareille heidän itsekylläisessä riistäjätoimessaan. Ei ole ihme, jos riistäjä tyytyväisenä harkkeli käsiaän naisten työn tuloksia ahmiessaan, vaikkakin samanaikaisesti pieksätti polhiseilla miespuolisia työläisiä, jotka olivat ruvenneet rettelöimään. Naisessa näki kapitalisti vielä muutamia vuosikymmeniä sitte tiedottomuudessaan tyytyväisenä aurastavan riistovälineen, jonka avulla näytti olevan mahdollisuus loppumattomien säilyttää ja edelleen täydellisemmäksi kehittää tämä heille kultainen yhteiskuntajärjestelmä työväenluokan miespuolisten jäsenten niskottelusta huolimatta.

Vaan onko tilanne vieläkin sama? Onko kapitalisti jättänyt käyttämättä työläisnaisia kohtaan ruumiillista rangaistusta? Ei, sitä se ei ole tehnyt!

Noin parin vuosikymmenen ajalla on työläisnainenkin pyrkinyt kehitty-

TYÖLÄINEN

Kirj. A. J. Nousiainen.

Työläinen— vaikka tosin halveksittu. Olet tärkein "olio" maailmassa. On kättes' kautta valmistettu kaikki mitä on olemassa.

Nyt missä vehnäpellot uhkuu oli erämaata ollut ennen. Siellä nyt höyrykoneet kilvan puhkuu Taikavoiman lailla menen.

Ilmalaiiva tuolla liittää. Tuolla höyryalus merellä entää. Läpi erämaiden junat kiittää. Sähköteitse viestit lentää.

Kaupungit ja kylät, linnat, Laitokset niin mahtavat. Sähkövalot kirkkahimmat kättes' töitä todistavat.

Sä olet herra luonnon yli. tuotantoon sen voimaa käytät. On rikkauksia täynnä luonnon syli niillä aarreaitat täytät.

Nyt kun oot tään kalken luonut, on ylläimää kaikilla. Se Henee hyvinvoinnin tuonut. Lie ilo siitä tuottajalla.

Mutta mitä —? Asiat on alvan toisin: Sä vaan turman maahan saatoit, kun ahersit sä kiirein molsin, aamusta ain' ltaan raadoit.

Sinä rikkauksia aina tuotat, mutta riistäjät pidät kasvoirina. Ihmissyyttä heiltä vuotat, he esintyy ain' "barbaareina".

Työstäsi vain hyötyy toiset, Itse murto-osan saaden siitä. Työsi hedelmät jakan loiset, ei sinulle siitä paljon riitä.

On siitä huono aika tullut, kun on liikaa tuotettuna, Työpaikat kakk' on seisautanut, On varastot täyteen sulloittuna.

Sä tukalass' oot asemassa, Elosi ehto kun on työ.

On leipähuolet painamassa, Yhä kiristyvi suolhyöy.

Ei ostoksiin ole rahaa sulla, Siks varastot säilyy täynnä yhä. Syömättä saat toimeen tulla, se on "monopoolin" sääntö pyhä.

Jos pantais' toimeen vanha kuosi, joka Israeliss' oli käytännössä, että otettaisiin lepo vuosi, kun on liikaa tuotannossa.

Silloin syötiin vanha kassa, Ei mädännyt ne taakse saipain, Kuten sivistyneess' maailmassa ne turvataan viel' kautta kalpain.

Onhan tosin "leipä laini" Hyväntekevälisyys jalo tää. Se elämän on kuolon paini Siinä kumpi voitolle nyt jää.

"Herrat" vellivadin sulle suovat Syöden itse herkut tuoreet — Samppanjat ja viinit juovat — armosta saat sinä kuoret.

Tää on yhteiskunnan irvikuva, jossa nälkä kuolemastakaan, työmies ei saa turvattua, ei itseään, ei lapsiaanakaan.

Tyydytkö sä kauan tähän? vai eikö keinoa oo' toista —? Käy tätä hiukan miettimään, eikö selvittää vois' pulmaa moista.

Sehän on selvää loikkua, Saa "boosit" tarvitsemast' on laanneet, nyt itsellesi käy tuottamaan — "Herrat" on jo kylliks' saaneet.

Välleinet tuotannon, sä käisifi ota, sinulla täysi oikeus en niihin. Johda itse tuotantoa, kuuluu myöskin jako siihen.

Kun "monopooli" poistettu on, ratkaistu on pulma tää. Varten kulutuksen, eikä voitton, pyörät kun käy pyörimään.

(Jatkoa toisella sivulla)